

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ЗВ'ЯЗКУ ІМ. О.С.ПОПОВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ОНАЗ ім. О.С.Попова

П.П.Воробісько

2015 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ ЧАСТИНУ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ЗВ'ЯЗКУ ІМ. О.С. ПОПОВА**

Проректор з наукової роботи

В.А. Кантур

Начальник НДЧ

І.В. Політова

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1 Основною метою створення Науково-дослідної частини (далі НДЧ) є розвиток і консолідація наукового, педагогічного та матеріального потенціалу Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова (далі Академія) для організації і проведення наукової та науково-технічної діяльності в галузі інфокомунікацій.
- 1.2 Це Положення визначає порядок організації, планування, фінансування та проведення науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт (далі НДДКР), технологічних та інших видів діяльності НДЧ.
- 1.3 Положення регламентує загальні юридичні, економічні та управлінські засади функціонування НДЧ Академії.
- 1.4 НДЧ створюється, ліквідується та реорганізується за наказом Ректора Академії. НДЧ є структурним підрозділом Академії без права надання статусу юридичної особи.
- 1.5 НДЧ діє відповідно до чинного законодавства України, постанов, наказів та розпоряджень Міністерства освіти і науки України, Центрального органу виконавчої влади в галузі зв'язку України, Національної комісії, що здійснює державне регулювання з питань зв'язку та інформатизації, Статуту Академії, наказів та розпоряджень Ректора, ухвал Вченої та Науково-технічної рад Академії, цього Положення, Правил внутрішнього розпорядку Академії.
- 1.6 НДЧ відповідно до мети й задач у своїй діяльності користується приміщеннями, майновими цінностями та реквізитами, якими володіє Академія.

2. МЕТА ТА ЗАДАЧІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НДЧ

Метою наукової діяльності НДЧ є організація та координація наукової діяльності Академії. Відповідно до мети основними задачами наукової діяльності НДЧ є:

- 2.1 Організація та проведення фундаментальних, пошукових і прикладних досліджень, спрямованих на реалізацію пріоритетних напрямів розвитку науки, техніки, наукоємних технологій і освіти, використання усіх можливостей для підвищення значущості наукової діяльності в Академії, як основи підготовки інженерних, наукових та педагогічних кадрів.
- 2.2 Участь вчених у формуванні та вирішенні соціально-економічних проблем сфери інфокомунікацій на основі пропозицій міждержавних, національних, галузевих, міжгалузевих, регіональних та міжвузівських науково-технічних програм.
- 2.3 Створення виконавцям необхідних умов, які стимулюють розробку технічних і технологічних нововведень, забезпечення скорочення інноваційного циклу "наука - виробництво" при підвищенні конкурентоспроможності створюваної продукції.
- 2.4 Підвищення практичної віддачі наукових досліджень з урахуванням кінцевої потреби галузі та суспільства в їх результатах.
- 2.5 Розвиток і реалізація інтеграції фундаментальних досліджень між вищими навчальними закладами, інститутами, Національною академією наук і галузевою наукою.
- 2.6 Розвиток взаємовигідних міжнародних науково-технічних зв'язків, виконання спільних науково-дослідних проектів при збереженні та захисті національних пріоритетів, міжнародний обмін науково-технічною інформацією, технологіями, спільне опублікування наукових статей, монографій, проведення науково-технічних симпозіумів, конференцій, семінарів, виставок, презентацій, виставок-ярмарків тощо.

- 2.7 Поновлення експериментальної та матеріально-технічної бази за рахунок централізованих капітальних вкладень, коштів, які передають підприємства та організації.
- 2.8 Підготовка та поширення рекламних матеріалів.
- 2.9 Нормативно-методичне та інформаційно-довідкове забезпечення наукової і технічної діяльності стандартами України, тематичними збірниками на паперових та магнітних носіях, комп'ютерними базами даних, регіону, головного науково-дослідного центру України з проблем науково-технічної та економічної інформації (УкрІНТЕІ) тощо.
- 2.10 Розвиток інфраструктури наукової діяльності.

3. ФУНКЦІЇ НДЧ

Функції НДЧ, відповідно до мети створення та напрямів діяльності, спрямовані на організацію робіт за госпрозрахунковою та держбюджетною тематикою.

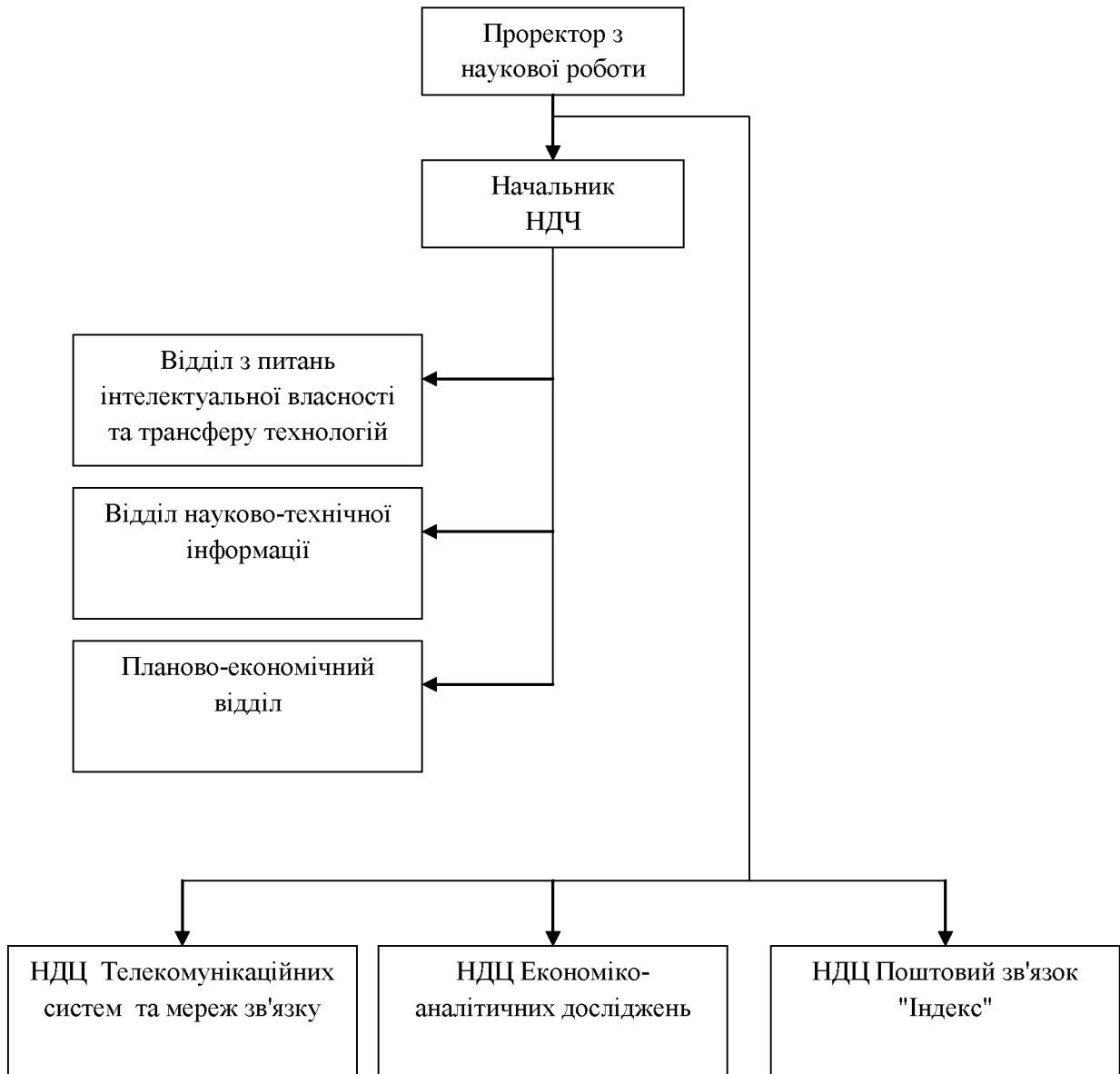
- 3.1 З питань організації наукової роботи, фінансування яких здійснюється за рахунок загального та спеціального фонду державного бюджету, НДЧ керується стандартом Одеської національної академії зв'язку ім. О.С. Попова (СТП 01.05:2005 «Порядок організації та проведення наукової діяльності у структурних підрозділах ОНАЗ ім. О.С. Попова»), який визначає:
  - загальні правила організації наукової діяльності: правила формування річного тематичного плану наукової діяльності, правила формування, приймання та оцінки звітів з наукової діяльності структурних підрозділів Академії;
  - порядок виконання науково-дослідних робіт (НДР), в тому числі: правила подачі заявок на виконання НДР, розробки технічного завдання (ТЗ) на НДР та її складові, функції учасників НДР, зміст етапів, їх виконання, приймання та реєстрації НДР, а також впровадження її результатів.
- 3.2 З питань організації, контролю та обліку НДДКР НДЧ забезпечує:
  - планування і контроль виконання тематичних планів НДДКР у рамках наукових напрямів Центральних органів виконавчої влади в галузі зв'язку та інформатизації України, операторів, провайдерів, установ, інших підприємств та організацій тощо;
  - реалізацію системи конкурсного добору наукових розробок, експертизи, контролю та звітності;
  - відповідальність за актуальність, науковий рівень, ефективність та впровадження розробок;
  - відповідність досліджень і наукових розробок вимогам державних стандартів України;
  - облік витрат по кожній госпдоговірній та бюджетній темі відповідно затвердженій калькуляції;
  - облік матеріальних цінностей для виконання наукових досліджень і розробок;
  - державну реєстрацію НДДКР і розробок в установленний термін;
  - інформаційну та маркетингову підтримку науково-технічної діяльності;
  - формування та використання комп'ютерного банку даних наукових розробок, інтелектуальної власності, дисертаційних робіт, комерційних пропозицій, реквізитів підприємств-замовників НДДКР тощо;
  - реалізацію практичних заходів щодо створення сприятливих умов для підвищення зацікавленості вчених та професорсько-викладацького складу у нарощуванні обсягів виконуваних робіт в НДЧ.

- 3.3. З питань взаємозв'язку наукових досліджень із навчальним процесом НДЧ забезпечує:
- залучення студентів до участі у НДДКР, які виконуються за господарськими договорами;
  - проведення наукової і методичної роботи з розвитку інтелектуальної й технічної;
  - безпосередню участь штатних наукових співробітників у навчальному процесі;
  - участь наукових співробітників в індивідуальній підготовці фахівців для підприємств за контрактами.
- 3.4. До науково-технічної продукції відносяться прийняті і повністю сплачені замовником:
- науково-дослідні, конструкторські, технологічні та практичні роботи або їх етапи;
  - експериментальні або дослідні зразки нової техніки й матеріалів, виготовлені за результатами НДДКР;
  - програмне забезпечення та контент-послуги;
  - науково-виробничі послуги з використанням багатопрофільної та унікальної наукової апаратури, експериментального і дослідного обладнання й послуги, які виконують в області інформаційного, патентно-ліцензійного забезпечення НДДКР тощо.
- 3.5. Результати діяльності НДЧ підлягають щорічному обговоренню на Науково-технічній раді Академії.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ НДЧ

Організаційна структура управління НДЧ розроблюється для забезпечення виконання розділів 1 - 3 даного Положення з урахуванням особливостей забезпечення функціонування Академії відповідно до наказів ректора та розпоряджень проректора з наукової роботи, Концепції розвитку Академії та Програм її реалізації.

- 4.1. З метою реформування порядку організації та проведення науково-дослідних робіт, що виконуються за рахунок коштів Державного бюджету України, а також для підвищення ефективності діяльності служб та структурних підрозділів Академії, забезпечення розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, впровадження нових видів наукової діяльності у складі НДЧ утворюються структурні підрозділи:
- відділи;
  - науково-дослідні центри;
  - навчально-наукові лабораторії;
  - науково-дослідні лабораторії тощо.
- 4.2. Діяльність структурних підрозділів НДЧ регламентується даним Положенням.
- 4.3. Фінансування діяльності структурних підрозділів здійснюється за рахунок госпрозрахункових НДДКР, коштів загального та спеціального фондів державного бюджету, фінансової допомоги та добровільних внесків юридичних та фізичних осіб на добровільній основі.

- 4.4 Управління організаційною структурою НДЧ здійснює начальник НДЧ, Начальники відділів, Завідуючі лабораторіями, Начальники (наукові керівники) науково-дослідних центрів та науково-дослідних лабораторій.
- 4.5 Начальник НДЧ безпосередньо підпорядковується проректору з наукової роботи.
- 4.6 Начальнику НДЧ безпосередньо підпорядковуються:
- Начальники (наукові керівники) науково-дослідних центрів;
  - Начальники (наукові керівники) науково-дослідних лабораторій;
  - Начальники відділів.
- 4.7 За рахунок коштів, отриманих НДЧ від виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, надання інформаційно-консультаційних послуг, фінансової допомоги та добровільних внесків юридичних та фізичних осіб на добровільній основі, інших видів діяльності, що не заборонені чинним законодавством, здійснюється фінансування структурних підрозділів: Адміністративно-управлінський персонал НДЧ: начальник НДЧ, відділ науково-технічної інформації, відділ з питань інтелектуальної власності та трансферу технологій, планово-економічний відділ, науково-дослідні центри та лабораторії тощо.

5. ПОРЯДОК ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ НДЧ

- 5.1 Структура НДЧ, кількісний склад штатних співробітників і адміністративно-управлінського персоналу розробляються НДЧ, узгоджуються проректором з наукової роботи та затверджуються ректором Академії.
- 5.2 НДЧ здійснює свою діяльність силами штатних робітників, співробітників Академії: професорсько-викладацьким складом, науковими, інженерно-технічними працівниками, навчально-допоміжним персоналом, а також аспірантами, докторантами, студентами, стажистами-дослідниками, працівниками сторонніх організацій, інших працівників за договорами цивільно-правового характеру, трудовими угодами тощо.
- 5.3 Виконання наукових досліджень в НДЧ може провадитися особами на умовах сумісництва у вільний від основної роботи час з оплатою згідно чинного законодавства, та відповідно до додаткового колективного договору між НДЧ та адміністрацією Академії.
- 5.4 Ректор за поданням проректора з наукової роботи та начальника НДЧ, згідно з чинним законодавством, може встановити виконавцям проекту, співробітникам апарату НДЧ та особам, які сприяють виконанню НДДКР за суміщення професій, поширення зон обслуговування, збільшення обсягу робіт, високі творчі й виробничі досягнення та ін. доплати (надбавку) до основного посадового окладу або преміювати за рахунок економії фонду оплати праці (відповідно до Положення про преміювання працівників та матеріальне заохочення за рахунок коштів НДЧ). Зазначені надбавки (доплати) зменшуються або відмінюються повністю при погіршенні якості роботи.
- 5.5 Ректор делегує проректору з наукової роботи свої права стосовно укладання договорів на виконання НДДКР, розподілу бюджетних коштів та матеріально-технічних ресурсів між науковими підрозділами, підготовки наказів, видавання розпоряджень, пов'язаних із діяльністю НДЧ тощо.
- 5.6 НДЧ очолюється начальником, який безпосередньо підпорядковується проректору з наукової роботи на правах заступника без дозволу підпису на документах, що засвідчуються гербовою печаткою Академії.
- 5.7 Проректор з наукової роботи разом з начальником НДЧ забезпечують: безпосереднє керівництво структурними підрозділами НДЧ, формування пріоритетів науково-технічного розвитку Академії, складання планів науково-дослідних робіт, координування діяльності наукових підрозділів і співвиконавців робіт, організацію експертизи проектів та результатів НДДКР, впровадження результатів досліджень.
- 5.8 Структурні підрозділи є структурними одиницями у складі НДЧ.
- 5.9 Структурні підрозділи НДЧ утворюються на основі стабільно існуючих наукових колективів із метою подальшого розвитку провідних наукових шкіл Академії. Рішення про утворення, ліквідацію та реорганізацію структурних підрозділів приймає ректор на підставі подання проректора з наукової роботи.
- 5.10 Структурні підрозділи, що фінансуються за рахунок коштів, що отримуються від виконання госпрозрахункових робіт діють на підставі цього Положення.
- 5.11 Для управління структурним підрозділом наказом ректора, за поданням проректора з наукової роботи та начальника НДЧ, призначаються керівники. Керівники структурних підрозділів забезпечують оперативне керівництво і несуть відповідальність за його діяльність відповідно до чинного законодавства.
- 5.12 Керівниками договорів на виконання НДДКР призначаються висококваліфіковані фахівці, які, як правило, мають науковий ступінь і звання.

- 5.13 Завідувачі кафедр, керівники НДЦ, керівники відділів, адміністративно-управлінський персонал НДЧ, керівники договорів та відповідальні виконавці несуть відповідальність за високий науково-технічний рівень досліджень, патентну чистоту конкурентоспроможної продукції, своєчасність виконання роботи і її етапів, додержання трудової дисципліни, фінансовий стан, збереження матеріальних цінностей підрозділів, створення умов для творчої роботи членів підлеглих колективів.
- 5.14 Наукові та інженерно-технічні працівники приймаються на роботу на вакантні посади, які передбачені штатним розкладом, а також на основі трудових договорів, договорів підряду або за контрактом.

6. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК НДЧ З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ АКАДЕМІЇ

- 6.1 Бухгалтерський облік фактичних витрат по НДДКР, фінансові операції та контроль витрати коштів, матеріально-технічне забезпечення та господарське обслуговування НДЧ здійснюється у взаємодії відповідних структурних підрозділів НДЧ з планово - фінансовим відділом, бухгалтерією та адміністративно-господарською частиною Академії.
- 6.2 З питань залучення професорсько-викладацького складу до наукових досліджень і участі науковців у навчальному процесі, впровадження результатів досліджень до навчального процесу структурні підрозділи НДЧ взаємодіють з проректором з навчальної роботи та навчальним відділом Академії.
- 6.3 Міжнародне науково-технічне співробітництво забезпечується НДЧ спільно з проректором з міжнародних зв'язків та відділом міжнародних зв'язків Академії.

7. ФУНКЦІЇ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ НДЧ

7.1 Відділ з питань інтелектуальної власності та трансферу технологій

- здійснює єдину патентно-ліцензійну політику ОНАЗ;
- забезпечує правову охорону об'єктів інтелектуальної власності;
- здійснює реєстрацію об'єктів інтелектуальної власності;
- надає співробітникам, студентам і аспірантам ОНАЗ – авторам об'єктів інтелектуальної власності консультативно-правову, інформаційну і адміністративну допомогу в реалізації особистих майнових і немайнових прав що належать їм.

7.2 Відділ науково-технічної інформації:

- здійснює інформаційне обслуговування і рекламу проведених в Академії досліджень і розробок;
- разом з кафедрами і факультетами розробляє у встановленому порядку пропозиції про проведення і проводить регіональні, галузеві, республіканські і міжнародні виставки, конференції, симпозиуми, семінари і наради;
- проводить міжнародні конференції, симпозиуми, семінари, виставки тощо;
- організовує та бере участь у виданні наукових журналів, тематичних збірників, наукових праць, матеріалів наукових і науково-технічних конференцій, симпозиумів, семінарів і нарад;
- забезпечує професорсько-викладацький склад Академії, інженерно-технічний персонал НДЧ, аспірантів і студентів Академії інформацією про новітні досягнення вітчизняної і закордонної науки та техніки; організує проведення

науково-технічних конференцій професорсько-викладацького складу, наукових співробітників, аспірантів і студентів;

- відповідає за інформаційний супровід Web-сайту Академії стосовно роботи НДЧ;
- здійснює розробку рекламних стратегій розвитку та їх реалізація;
- відповідає за рекламу результатів наукових досягнень та маркетинг інформаційних послуг;
- розробляє та поширює презентаційних та рекламних матеріалів, здійснення інформаційного обслуговування і реклами проведених в Академії досліджень і розробок;
- розробляє PR-програми та проведення PR-акцій (випуск прес-релізів, прес-бюлетенів тощо), проводить підготовку основних контактних документів (бекграундер, факт-лист, лист запитань-відповідей тощо);
- формує імідж НДЧ з використанням засобів масової інформації, усних виступів або реклами;
- вивчає досвід та аналізує діяльності в галузі реклами та зовнішніх зв'язків, займається підготовкою пропозицій щодо її вдосконалення, запровадження нових методів роботи;
- відповідає за розширення міжрегіонального співробітництва науково-дослідних установ та галузевих організацій розвиток взаємовигідних міжнародних науково-технічних зв'язків, виконання спільних науково-дослідних проектів при збереженні та захисті національних пріоритетів;
- бере участь в міжнародному співробітництві в галузі трансферу технологій в рамках міжнародних програм, проектів та професійних асоціацій, в процесі співробітництва з міжнародними організаціями, фондами та програмами.

7.3 **Планово-економічний відділ:**

- здійснює облік планових доходів та видатків НДЧ, на підставі чого розробляє щорічні планові кошториси доходів та видатків НДЧ;
- розраховує собівартість НДДКР та послуг, які надає НДЧ і регламентуються даним Положенням;
- здійснює аналіз фінансово-економічної діяльності НДЧ;
- проводить підготовку комплектів документів для укладання договорів, контрактів та угод;
- готує рапорти на нарахування бухгалтерією основної та додаткової заробітної плати працівників НДЧ, інших грошових виплат заохочувального характеру;
- здійснює облік надходження доходів та їх розподіл відповідно до чинного законодавства;
- готує для бухгалтерії відповідні подання для забезпечення сплати обов'язкових зборів та платежів до бюджету;
- розробляє і здійснює заходи щодо виконання завдань фінансового плану і дотримання фінансової дисципліни, забезпечує схоронність і ефективне використання доходів;
- разом з інспектором відділу кадрів НДЧ розробляє штатний розпис НДЧ, здійснює аналіз та планування витрат на персонал;
- веде статистичний облік, у встановленому порядку складає і представляє відповідним організаціям звітність про діяльність НДЧ і несе відповідальність за достовірність.

8. НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЦЕНТРІВ

8.1 НДЦ Телекомунікаційних систем та мереж зв'язку:

- розробку концепцій та програм розвитку операторів телекомунікацій;
- розробку методик проектування мереж наступного покоління NGN;
- автоматизацію проектних робіт зі створення документації для будівництва та реконструкції лінійних споруд телекомунікаційних мереж;
- розробку комунікаційного та застосовного програмного забезпечення для телекомунікаційних мереж;
- дослідження сучасних інфокомунікаційних технологій;
- розрахунок показників надійності проєктованих волоконно-оптичних ліній зв'язку;
- розроблення вимог та порядку впровадження на телефонних мережах цифрових вузлів служб зв'язку, Центрив обслуговування абонентів та обладнання інтелектуальної мережі";
- надання інформаційних та консультативно-довідкових послуг з питань автоматизованого проектування лінійно-кабельних споруд при застосуванні програмного забезпечення «АПР ЛКС»;
- розробку експертної системи щодо оцінки інфокомунікаційних систем та технологій;
- експертизу та експертне оцінювання інфокомунікаційних мереж та систем;
- формування політики, науковий супровід та моніторинг розвитку і вдосконалення організаційної та техніко-технологічної інфраструктури поштового зв'язку України;
- участь у діяльності Української Асоціації "Національна науково-дослідна та освітня мережа України";
- створення, розвиток та забезпечення Єдиної Національної інформаційної науково-освітньої мережі України (UNREN);
- розробку проєктів в рамках Національної програми інформатизації.

8.2 Науково-дослідний центр економіко-аналітичних досліджень:

- тарифоутворення на послуги телекомунікацій та поштового зв'язку;
- розробку методики визначення собівартості послуг взаємоз'єднання мереж різних операторів;
- дослідження з імітаційного моделювання структур та операційної діяльності операторів зв'язку в ринковому середовищі з використанням математичних, статистичних моделей та методів прогнозування їх економічного розвитку;
- розробку корпоративних стандартів з організації системи управління бізнес-процесами надання нових послуг;
- розробку методичних рекомендацій щодо формування та розрахунку тарифів на послуги надання у користування каналів зв'язку та послуги місцевого телефонного зв'язку;
- розробку методик розрахунку тарифів у сфері використання радіочастотного ресурсу;
- розробку аналітичної системи реінжинірингу бізнес-процесів;
- розробку бізнес-планів, рекламних стратегій та стратегічних планів розвитку організацій і компаній державної та недержавної форми власності;
- проведення маркетингових досліджень;
- надання інформаційно-аналітичних послуг в галузі інформаційно-комунікаційних технологій, поштового зв'язку, радіозв'язку, економіки та менеджменту, регулювання сфери інфокомунікацій України.

8.3 Науково-дослідний центр Поштовий зв'язок "Індекс"

- оптимізацію структури магістральної мережі поштового зв'язку України;
- оптимізацію мережі об'єктів поштового зв'язку;
- розробку Концепцій розвитку мережі поштового зв'язку України;
- оптимізацію магістральних і обласних маршрутів перевезення пошти; адаптація магістральної мережі поштового зв'язку України до надзвичайних ситуацій та до змін обсягів поштових потоків;
- мінімізацію нормативних строків пересилання пошти і доставляння загальнодержавних періодичних видань;
- синхронізацію оброблення і перевезення пошти;
- розробку математичних моделей функціонування мереж поштового зв'язку;
- мінімізацію сумарних витрат на оброблення і перевезення пошти в мережі поштового зв'язку України;
- оптимізацію розподілу операцій технології оброблення пошти між об'єктами мережі поштового зв'язку;
- оптимізацію планів прямування пошти;
- оптимізацію планів сортування пошти;
- оптимізацію багатoprogramного сортування пошти;
- мінімізацію кількості технологічних операцій в системах автоматизованого оброблення пошти;
- адаптацію алгоритмів розпізнавання до афінних спотворень графічних зображень поштових індексів;
- оптимізацію прийняття рішень в системах автоматизованого оброблення пошти.

9. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ НДЧ

- 9.1 НДЧ здійснює свою фінансову діяльність за рахунок коштів, що надходять загального та спеціального фондів державного бюджету: господарчі договори із замовниками НДДКР (бюджетної та позабюджетної сфери), кошти за проведення експертиз, кошти за консультаційні та інформаційні послуги, гранти тощо.
- 9.2 Для фінансування НДДКР, розвитку матеріально-технічної бази НДЧ можуть залучатися кошти, які добровільно передають підприємства та установи, благодійні фонди, громадські організації, юридичні та фізичні особи.
- 9.3 Фінансування досліджень з коштів державного бюджету здійснюється на основі перемоги у конкурсах на проведення науково-дослідних робіт.
- 9.4 Плановий кошторис видатків НДЧ та штатний розпис є складовими загальноакадемічного планового кошторису та штатного розпису, які складаються та корегуються відповідно до чинного законодавства.
- 9.5 Розрахунок собівартості послуг здійснюється згідно діючих нормативних відрахувань та обов'язкових платежів до бюджету, організаційної структури, штатного розпису, наявної потреби у виробничих витратах та матеріально-технічному забезпеченні, фінансового стану НДЧ та його структурних підрозділів відповідно до чинного законодавства.
- 9.6 Накладні витрати за договорами, контрактами, угодами включаються до калькуляції кошторисної вартості з надання послуг.
- 9.7 Відсоток накладних витрат встановлюється з обов'язковим узгодженням його розміру з керівником роботи, в кожному випадку окремо, виходячи з умов замовника, фінансового стану НДЧ, стратегічних планів, характеру, важливості та унікальності роботи.